

Súd: Okresný súd Prešov  
Spisová značka: 16C/214/2013  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113223348  
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák  
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8113223348.25

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobkyne: S. J., V. Q.Á., J. X.XX.XXXX, G. K. XX, XXX XX, v konaní zastúpená advokátkou JUDr. Zdeňkou Vokálovou, so sídlom Hlavná 61, 080 01 Prešov proti žalovaným: 1. S. I., J. X.X.XXXX, G. J. X, J. Š., 2. S. N., J. X.X.XXXX, G. E. XX, L., 3. S. K., J. XX.X.XXXX, G. N. XX, J. Š., 4. P. Č., J. XX.X.XXXX, G. S. Š. XXX, žalovaní 3,4 zastúpení advokátom JUDr. Petrom Čurillom, so sídlom Hlavná 11, 080 01 Prešov, o vydanie dedičstva a určenie, že vec patrí do dedičstva takto

### rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Žiadna zo strán n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou osobne 13.8.2013 na tunajšom súde domáhala od žalovaných vydania podielov každého zo žalovaných v 1 k majetku poručiteľa M. Č. (J. XX.X.XXXX - L. XX.XX.XXXX) k nehnuteľnostiam vedených na LV č. XXX v kat. úz. K. a to parcela CKN XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 634 m<sup>2</sup>, CKN XXX/X - záhrady o výmere 2160 m<sup>2</sup>, spolu s rodinným domom súpisné číslo XXX, ktorý stojí na parcele CKN XXX v K. s príslušenstvom a súčasťami. Ďalej žalobkyňa žalovala vydanie od každého zo žalovaných v 1, 2, 3 a 4. rade podiel každý v 1 k majetku poručiteľa k nehnuteľnosti vedenej na KV č. XXX kat. úz. L. a to parcely EKN XXX/X - orná pôda o výmere 2165 m<sup>2</sup>. Žalovanej v 3. rade mala byť uložená povinnosť vydať žalobkyni nehnuteľnosť vedenú na LV č. XXX v kat. úz. L. a to parcelu EKN XXX/X - orná pôda o výmere 6381 m<sup>2</sup> v celosti, k majetku poručiteľa. Žalovanému v 4. rade mala byť uložená povinnosť vydať žalobkyni nehnuteľnosť vedenú na LV č. XXXX v kat. úz. L. a to parcelu EKN XXX/X - orná pôda o výmere 8948 m<sup>2</sup> v celosti, k majetku poručiteľa. Zároveň žalobkyňa žiadala, aby súd určil, že do dedičstva po poručiteľovi patria finančné prostriedky vo výške 48.055,134 eur a žiadala zaviazat' žalovaných povinnosťou nahradiť žalobkyni trovy konania a trovy právneho zastúpenia na účet jej právnej zástupkyne do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

2. Svoju žalobu odôvodnila tým, že po smrti poručiteľa M. Č. (J. XX.X.XXXX - L. XX.XX.XXXX) boli do dedičského konania prizvaní výlučne žalovaní, t. j. súrodenci poručiteľa pričom Okresný súd Prešov uznesením sp. zn. 35 D 1173/2012, Dnot 249/2012 zo dňa 22.1.2013 (právoplatné 4.5.2013) schválil dohodu dedičov o vyporiadaní dedičstva po poručiteľovi, ktorý mal zomrieť bezdetný. Žalobkyňa je však jediným výlučným dedičom po poručiteľovi M. Č.D., čo potvrdzuje právoplatný rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 12 C 1122/79 zo dňa 2.8.1979, ktorým bolo okrem iného určené, že M. Č., J. XX.X.XXXX je otcom mal. S. Q.Q., J. X.XX.XXXX. Žalovaní sú preto v predmetnej veci nepravými dedičmi. Ďalej žalobkyňa v žalobe uviedla, že na výzvu sa do kancelárie je právnej zástupkyne dostavili 15.7.2013 žalované v 1. a 2. rade, ktoré zhodne uviedli, že ich nebohý brat mal finančné hotovosti vo výške 16.000 eur a 5.500 eur (tvrdili to aj 14.1.2013 v zápisnici pred notárom Z. S.Á. K.) ako aj na účte a vkladnej

knižke po 400.000 Sk (26.555,14eur), t. j. spolu vo výške 48.055,134 eur, pričom obe z týchto finančných prostriedkov nemali dostať nič, ale tieto zobrali žalovaní v 3. a 4. rade.

3. Vo veci bolo vykonané rozsiahle dokazovanie listinnými dôkazmi, konkrétne samotným žalobným návrhom, rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 12 C 1122/79 zo dňa 2.8.1979, uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 35 D 1173/2012, Dnot 249/2012 zo dňa 22.1.2013, úradným záznamom advokátskej kancelárie JUDr. Vokálovej z 15.7.2013, písomnými podaniami strán sporu, uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 16C 214/2013-53 zo dňa 24.3.2014, notárskou zápisnicou N 92/2014, Nz 10659/2014 zo dňa 19.3.2014, výsluchmi strán sporu, výsluchmi svedkov, kúpnu zmluvou zo dňa 20.4.2012, správami finančných inštitúcií N. N., M..N.. M. Y., M..N.., písomnými podaniami susedov, nákladmi na pohreb a poplatkami súvisiacimi s nákladmi poručiťa, ako aj ostatného spisového materiálu.

4. Súd prvej inštancie dňa 19.7.2016 vyhlásil pod č. k. 16 C 214/2013-253 rozsudok, ktorým žalobu voči žalovaným v 1. a 2. rade v časti o určenie, že finančné prostriedky vo výške 47.262,31 patria do dedičstva zamietol. Zároveň súd určil, že do dedičstva po poručiťovi patria finančné prostriedky vo výške 25.762,31 eur, prevzaté žalovanou v 3. rade vo výške 11.662 eur a žalovaným v 4. rade vo výške 14.100,31 eur. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol, že žalovaní 1, 2, 3, 4. rade sú vo vzťahu k predmetu konania o vydanie dedičstva povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalobkyňu na účet jej právnej zástupkyne trovy konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanými v 3. a 4. rade o určenie, že finančné prostriedky vo výške 47.262,31 eur patria do dedičstva, vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Vo vzťahu medzi žalobkyňou a žalovanými v 1. a 2. rade o určenie, že finančné prostriedky vo výške 47.262,31 eur patria do dedičstva, žalovaným v 1. a 2. rade nepriznal náhradu trov konania.

5. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil najmä tým, že v danej veci je nesporné, že jedinou dedičkou po poručiťovi M. Č. je žalobkyňa. Žalovaní jej vydali nehnuteľnosti, ktoré nadobudli na základe schválenej dohody dedičov z 22.1.2013. Sporným preto zostali finančné nároky žalobkyne vo vzťahu k žalovaným, konkrétne k žalovaným v 3. a 4. rade.

6. Žalované v 1 a 2. rade síce pred právnou zástupkyňou žalobkyne ako aj pred notárom tvrdili, že vedľa o existencii súm vo výške 16.000 eur, resp. 5.500 eur, avšak v konaní pred súdom po zákonom poučení zhodne uviedli, že o tom vedeli len z počutia, resp. že sa s nebohým bratom nekontaktovali dlho pred smrťou. Je pravdou, že z kúpnej zmluvy zo dňa 20.4.2012 (č. I. 70 a nasl. spisu) vyplýva, že nebohý M. Č. ako predávajúci nadobudol finančné prostriedky celkovo vo výške 18.748 eur, ktoré prevzal pri podpise tejto kúpnej zmluvy, avšak nakoľko išlo o právny úkon cca pol roka pred smrťou tohto poručiťa, podľa názoru súdu existuje príliš mnoho možností, ako mohol ešte počas svojho života poručiťel s týmito prostriedkami naložiť. Žalovaní v 3. a 4. rade existenciu týchto peňazí pred súdom zhodne popreli. Dôkazné bremeno vo vzťahu k uvedeným sumám preto žalobkyňa podľa názoru súdu neuniesla.

7. Iná je situácia, čo sa týka financií nachádzajúcich sa na vkladnej knižke, resp. účte poručiťa. Žalovaná v 3. rade vybrala pred smrťou poručiťa (17.10.2012) z vkladnej knižky, ktorej bol poručiťel majiteľom a ona disponentkou, dňa 18.9.2012 sumu 5.000 eur a dňa 24.9.2012 sumu 6.662 eur, o čom existuje potvrdenie N. N., M..N.. na č. I. 89 spisu. Tvrdila, že za časť peňazí nechala urobiť náhrobné pomníky a zvyšok jej mal darovať poručiťel.

8. Obdobná situácia je vo vzťahu k žalovanému v 4. rade s tým, že tomuto žalovanému bola dňa 5.9.2012 vyplatená čiastka 14.100,31 eur z účtu, ktorého majiteľom bol poručiťel M. Č. a žalovaný v 4. rade disponentom. Z potvrdenia Y., M.. N.. je zrejmé, že dňa 1.10.2009 bola na tento účet vložená poručiťelom M. Č. čiastka 13.442,43 eur. Z uvedeného nevyplýva, že žalovaný v 4. rade vkladal na účet spolu s nebohým bratom po 200.000 Sk, ale bol to sám poručiťel, ktorý vklad vo výške 13.442,43 urobil samostatne.

9. Ako žalovaná v 3. rade, tak ani žalovaný v 4. rade žiadnym spôsobom nepreukázali existenciu darovania predmetných finančných čiastok poručiťelom vo vzťahu k ich osobám. Súd akcentuje tiež skutočnosť, že boli to žalovaní, ktorí pri schvaľovaní dohody o vyporiadaní dedičstva pred notárom

zamlčali existenciu žalobkyne ako jedinej dedičky po poručiteľovi, čo je v príkrom rozpore s dobrými mravmi. Neobstojí preto poznámka právneho zástupcu žalovaných v 3. a 4. rade, že žaloba je nemorálna. Žalovaní vedeli, že nie sú oprávnenými dedičmi, napriek tomu nikto z nich túto okolnosť pred notárom nepriznal. Nevylučuje preto súd tú skutočnosť, že tvrdenia žalovaných v 3. a 4. rade o darovaní finančných čiastok poručiteľom sa javia účelové, tendenčné, všetko vo svetle faktu, že k výberu týchto financií došlo len veľmi krátko pred smrťou poručiteľa. Súd v tejto súvislosti podporne tiež poukazuje na rozpornosť výpovedí žalovaných v 1. a 2. rade, ktoré najskôr potvrdzovali existenciu finančných čiastok pred právnou zástupkyňou žalobkyne a pred notárom, neskôr svoje vyjadrenia pred súdom popierali.

10. Voči žalovaným v 1. a 2. rade súd žalobu čo sa týka určenia, že finančné prostriedky vo výške 47.262,31 patria do dedičstva zamietol z dôvodu, že nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by tieto žalované mali akýkoľvek vzťah, resp. prístup k finančným prostriedkom poručiteľa, teda neboli pasívne legitimovaní. Všetci štyria žalovaní netvoría nerozlučné spoločenstvo, nakoľko nie sú dedičmi. U všetkých štyroch išlo len o domnelých dedičov. Čo sa týka zamietnutia žaloby v prevyšujúcej časti, súd tak rozhodol preto, že v čase smrti poručiteľa nebola preukázaná existencia súm 16.000 eur resp. 5.500 eur, preto v tejto časti žalobkyňa nebola úspešná. Súd preto určil, že do dedičstva po poručiteľovi patria finančné prostriedky vo výške 25.762,31 eur, prevzaté žalovanou v 3. rade vo výške 11.662 eur a žalovaným v 4. rade vo výške 14.100,31 eur. Vo vzťahu k vydaniu sumy 47.262,31 eur žalovanými v 3. 4. rade žalobkyňi, tak ako bolo špecifikované v petite žaloby súd uvádza, že najskôr musia byť finančné čiastky prejednané v dedičskom konaní a až následne je možné domáhať sa ich prípadného vydania oprávnenému dedičovi.

11. Proti rozsudku, čo do jeho zamietavej časti, podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa. Namietala, že žalovaní žalobkyňu ako oprávneného dediča zatajili, preto dedičstvo po poručiteľovi notár prejednal so žalovanými v 1. až 4. rade, ktorí o sebe tvrdili, že sú dedičmi pravými. Ich zlý priamy úmysel obohatiť samých seba na jej úkor je zrejмый. Pokiaľ ide o sumy 16 000 Eur a 5500 Eur, žalované v 1. a 2. rade v zápisnici pred notárom dňa 14.01.2013 uviedli, že poručiteľ mal ku dňu smrti finančnú hotovosť vo výške 16 000 Eur ako aj sumu 5500 Eur. V zápisnici je zaprotokolované, že žalovaní v 3. a 4. rade uvedenú skutočnosť popreli. Skutočnosť, že poručiteľ mal v čase smrti 16 000 Eur a 5500 Eur žalované 1. a 2. potvrdili aj pred právnou zástupkyňou žalobkyne, o čom svedčí úradný záznam zo dňa 15.07.2013. Žalovaná v 1. rade na pojednávaní pred súdom ňou tvrdené skutočnosti poprela. Žalovaná 2. na pojednávaní uviedla, že o tom, že by jej brat mal mať nejaké peniaze nevie absolútne nič. Žalované bezdôvodne, účelovo zmenili výpovede a ich tvrdenia nemožno vyhodnotiť inak, ako že ide o skutočnosti, ktoré si prispôbili pod ťarchou podanej žaloby dôkaznej situácii. Súd sa s uvedenými účelovými tvrdeniami žiadnym spôsobom nevyporiadal. Bolo pritom preukázané, že poručiteľovi peňažné prostriedky skutočne vyplatené boli a ich existenciu v čase smrti potvrdili dvaja nepraví dediči. Zlý úmysel žalovaných potvrdil aj výber peňažných prostriedkov z vkladných knižiek poručiteľa. Aj tieto finančné prostriedky boli pred notárom nepravými dedičmi zatajené. Ich darovanie poručiteľom žalovaní v 3. a 4. rade nepreukázali. Žalobkyňa navrhla, aby súd prípadne zopakoval dokazovanie výsluchom žalovaných za účelom odstránenia rozporov. Legitimácia všetkých žalovaných vychádza zo záveru, že všetci dediči zatajili existenciu peňažných prostriedkov na účte a všetci žalovaní konali na úkor žalobkyne v úmysle obohatiť sa. Z uvedených dôvodov navrhla, aby súd zmenil napadnutý rozsudok v zamietavom výroku o určenie, že vec patrí do dedičstva a žalobe v tejto časti vyhovel. Zároveň si uplatnila náhradu trov odvolacieho konania.

12. Proti rozsudku, a to proti výroku o určení, že do dedičstva patria finančné prostriedky vo výške 25 762,31 eur a výroku o trovách konania medzi žalovanými v 3. a 4. rade na jednej strane a žalobkyňou na strane druhej podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaní v 3. a 4. rade. Namietali, že zo záhlavia ani zo samotného napadnutého výroku nevyplýva, o rozsahu dedičstva ktorého poručiteľa súd rozhodol. Súd prvej inštancie neuviedol, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty žalovaných v 3. a 4. rade a ako tieto vyhodnotil. Nosnou má byť myšlienka prvoinštančného súdu, že žalovaní v 3. a 4. rade zamlčali existenciu žalobkyne ako jedinej dedičky, čo má byť v rozpore s dobrými mravmi, pričom o uvedenej skutočnosti mali žalovaní vedomosť. Toto tvrdenie nemá oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania a takýto prednes neuskutočnila v konaní ani žalobkyňa ani jej matka. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné. Súd sa nevyrovnal s argumentáciou žalovaných v 3. a 4. rade týkajúcich sa právnych inštitútov darovania, odmenného darovania, príkaznej zmluvy. Súd tiež opomenul vyhodnotiť svedeckú výpoveď S. Č. o darovaní finančných prostriedkov žalovanému vo 4. rade v spojení s výpoveďou S. N.. Súd opomenul vyhodnotiť existenciu darovania aj v

kontexte starostlivosti žalovaných v 3. a 4. rade o nebohého brata. Nemôže byť sporným, že žalobkyňa a jej matka sa o poručiteľa nikdy nezaujímal. Poručiteľ bol ťažko chorý po dobu 4 rokov, 10 rokov nepracoval a mal len slabý dôchodok. Je preto minimálne otáznе, odkiaľ by mal poručiteľ v roku 2008 400 000 Sk na to, aby tieto sám vložil na svoj účet. Súd napokon opomenul vyhodnotiť i tú skutočnosť, z akého dôvodu poručiteľ umožnil žalovaným byť spoludisponentom peňazí na jeho účtoch. Žalovaná v 3. rade prevažnú časť finančných prostriedkov použila v súlade s údajným želaním poručiteľa. Nevyporiadal sa ďalej s otázkou, či u predmetného žalobného návrhu nejde o určenie rozsahu dedičstva ako aj s náležitosťami takéhoto postupu v súlade s § 80 písm. c) O.s.p.. Bolo potrebné zaoberať sa aj hodnovernosťou výpovede Y. I.. Súd sa nevyrovnal s otázkou rozsahu žalobného návrhu vo vzťahu k výške žalobkyňou uplatnenej pohľadávky, úpravou jej žalobného návrhu tak, ako sa tejto domáhala podaním zo dňa 22.02.2016. Rozhodnutie súdu je vo vzťahu k trovám konania medzi žalobkyňou a žalovanými v 3. a 4. rade nezákonné, nepreskúmateľné. Z uvedených dôvodov navrhol, aby súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne, aby žalobu v plnom rozsahu zamietol.

13. Strany sporu sa k svojim odvolaniam vzájomne nevyjadrili.

14. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací po odvolaniach podaných stranami sporu ako je uvedené vyššie rozhodol rozsudkom č. k. 6 Co 215/2016-208 zo dňa 31.10.2017 tak, že potvrdil rozsudok v časti, v ktorej bola žaloba o určenie, že do dedičstva po poručiteľovi patria finančné prostriedky vo výške 16 000 eur a 5 500 Eur voči žalovaným v 1. až 4. rade zamietnutá a vo výroku o zamietnutí žaloby o vydanie týchto súm. Zároveň zrušil rozsudok vo výroku, ktorým bolo určené, že do dedičstva po poručiteľovi patria finančné prostriedky vo výške 25 762, 31 eur prevzaté žalovanou v 3. rade vo výške 11 663 eur a žalovaným v 4. rade vo výške 14 100,31 eur, vo výroku o zamietnutí žaloby o vydanie týchto súm a v súvisiacich výrokoch o trovách konania a v rozsahu zrušenia sa vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Svoje rozhodnutie vo vzťahu k zrušujúcemu výroku rozsudku odvolací súd odôvodnil tým, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k výroku o určení, že do dedičstva po poručiteľovi patria peňažné prostriedky vo výške 25 762,31 Eur nie je zrejmé, ako súd prvej inštancie vyhodnotil tvrdenia žalovaných v 3. a 4. rade o skutočnosti, že poručiteľ im ešte za života daroval finančné prostriedky na účte vedenom v N. N., M..N.. M. Y., M..N... Nie je zrejmé, či tieto tvrdenia súd posúdil v kontexte s výpoveďami strán a svedkov o pomoci, starostlivosti žalovaných v 3. a 4. rade o poručiteľa a napokon aj v kontexte so skutočnosťou, že žalovaní v 3. a 4. rade mali dispozičné právo k účtom, ktorých majiteľom bol poručiteľ. V tomto smere bolo potrebné posúdiť s prihliadnutím na všetky skutočnosti, ktoré za konania vyšli najavo, čo poručiteľa viedlo k poskytnutiu dispozičného práva žalovaným, či sa javí reálne, že poručiteľ by mal záujem na poskytnutí dispozičného práva k účtom žalovaným za stavu, keby nemal v úmysle umožniť im nakladať s peňažnými prostriedkami, či už v zmysle jeho želaní a pokynov alebo následne ako s ich vlastnými prostriedkami a či v konaní tvrdené darovanie prostriedkov nachádzajúcich sa na účtoch poručiteľa žalovaným nemohlo byť vyústením prirodzenej potreby poručiteľa odvdáčať sa súrodencom za poskytnutú pomoc a starostlivosť. V rozhodnutí absentuje popis právnych úvah, ktorými sa súd riadil a z ktorých vychádzal pri zohľadňovaní celkových výsledkov vykonaného dokazovania, z rozhodnutia nevyplýva, či súd hodnotil všetky vykonané dôkazy vo vzájomnej súvislosti. Súd prvej inštancie sa obmedzil na konštatovanie nemorálnosti konania žalovaných prameniacej zo skutočnosti, že žalovaní zamlčali existenciu žalobkyne ako jedinej oprávnenej dedičky po poručiteľovi, pričom sa javí, že k záveru o dôvodnosti žaloby v časti týkajúcej sa sumy 25 762,31 Eur dospel bez zohľadnenia všetkých relevantných okolností veci, okrem iného napr. aj skutočnosti, že žalovaní vydali žalobkyňu nehnuteľnosti, ktoré nadobudli v dedičskom konaní po poručiteľovi ako nepravi dedičia. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vyhol odpovedi na argumentáciu žalovaných v 3. a 4. rade o nadobudnutí finančných prostriedkov od poručiteľa vedených na jeho účtoch napriek tomu, že išlo o podstatnú otázku majúcu vplyv na konečné rozhodnutie vo veci. Vykonané dokazovanie potvrdzuje, že žalovaní v 3.a 4.rade boli poručiteľovi najmä počas jeho choroby a na sklonku života najbližší a neformálne darovanie do takýchto vzťahov aj logicky zapadá, najmä úplná dispozičia s finančnými prostriedkami.

16. Po vrátení veci súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením obsahu spisu od ostatného pojednávania konštatovaním, že na č. I. 253 sa nachádza rozsudok tunajšieho súdu č. k. 16C/214/2013-253 zo dňa 19.7.2016, na č. I. 257 sa nachádza odvolanie žalobkyne voči tomuto vyššie

uvedenému rozsudku, na č. l. 261 a nasl. je odvolanie žalovaných v 3. a 4. rade voči vyššie uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie, na č. l. 280 sa nachádza rozsudok KS PO č. k. 6Co/215/2016-280 zo dňa 31.10.2017, na č. l. 290 sa nachádza ospravedlnenie žalovanej v 1. rade z neúčasti na dnešnom pojednávaní., pričom zistil tento skutkový stav :

17. Žalobkyňa sa voči žalovaným vyššie špecifikovanou žalobou doručenu súdu 13.8.2013 domáhal vydania dedičstva a určenia, že vec patrí do dedičstva po M. Č. (J.. XX.X.XXXX - L.. XX.XX.XXXX). Konkrétne išlo o vydanie vyššie uvedených nehnuteľností a pôvodne určenie, že do dedičstva patria finančné prostriedky vo výške 48.055,134 eur.

18. Na pojednávaní konanom 20.2.2014 žalobkyňa vzala žalobný návrh späť v časti, ktorou sa domáhala vydania podielov na nehnuteľnostiach, nakoľko samotní žalovaní považovali tento nárok žalobkyne za nesporný a následne notárskymi zápisnicami N 92/2014, Nz 10659/2014 a N 94/2014, Nz 10788/2014 došlo k vydaniu majetku patriaceho do dedičstva žalobkyne.

19. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 16 C214/2013-53 bolo konanie v časti, že žalovaní sú povinní vydať predmetné nehnuteľnosti žalobkyni zastavené (právoplatné 16.4.2014). Predmetom konania tak zostalo určenie, že finančné prostriedky vo výške 48.055,134 eur patria do dedičstva a žalovaní sú povinní vydať ich žalobkyni.

20. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 24.6.2014 vypovedala, že mama jej povedala, že sa po smrti dedka začala stretávať s jej otcom M. Č., ktorý jej mal povedať, že má nejaké finančné prostriedky, ktoré si našetril ako aj z predaja pozemkov, pričom by sa chcel stretnúť so svojou dcérou.

21. Žalované v 1. a 2. rade v advokátskej kancelárii JUDr. Vokálovej 15.7.2013 ako aj pred notárom Z.. K. 14.1.2013 zhodne uviedli, že ich nebohý brat mal mať finančné hotovosti v sumách 16.000 eur a 5.500 eur ako aj na účte a vkladnej knižke po 400.000 Sk (26.555,14eur), pričom z týchto prostriedkov, ktoré neboli predmetom dedenia nedostali nič. Následne žalovaná v 1. rade v písomnom podaní z 2.12.2013 uviedla, že s nebohým bratom zle vychádzala, nerozprávali sa 30 rokov, takže o financiách vedela len to, čo rozprávali iní ľudia, lebo jej sa nebohý brat nez dôveroval. Na pojednávaní konanom 16.9.2014 žalovaná v 1. rade vypovedala, že sa s nebohým bratom nestretávala možno 30 rokov pred smrťou, poprela, že by sa mala vyjadriť o hotovosti jej brata, tvrdila, že asi mala tzv. v hlave šok.

22. Na pojednávaní 24.6.2014 žalovaná v 2. rade uviedla, že nemôže na 100 % potvrdiť, že jej nebohý brat mal nejaké peniaze, pretože ona sa spolu so žalovanou v 1. rade s nebohým bratom menej kontaktovali. Vypovedala, že nevie o nijakých peniazoch a nemôže potvrdiť, že jej nebohý brat mal nejaké peniaze. Taktiež vypovedala, že jej nebohý brat žalobkyňu a jej matku doslova nenávidel, preto je vylúčené, že by mal matke žalobkyne rozprávať o tom, že má nejaké peniaze.

23. Žalovaná v 3. rade na pojednávaní konanom 16.9.2014 vypovedala, že jej nebohý brat mal peniaze na účte aj na vkladnej knižke, pričom tento brat jej ešte pred smrťou povedal, aby z peňazí na vkladnej knižke dala urobiť 3 pomníky (pre ich rodičov, brata, ktorý zomrel ročný a pre ňu ako sestru), čo aj urobila. Z vkladnej knižky vybrala raz okolo 5.000 eur a raz okolo 6.000 eur. Pomníky ju stáli okolo 7.000 eur a zvyšné peniaze jej nebohý brat nechal, nech nakupuje potrebné veci, pričom tento zvyšok peňazí jej daroval.

24. Žalovaný v 4. rade na pojednávaní konanom 16.9.2014 uviedol, že je pravdou, že spolu so súrodencami predávala nejaké pozemky, avšak čo urobil nebohý brat s peniazmi, to nevie. Štyri roky pred smrťou sa o brata, ktorý žil v jeho dome, staral. S nebohým bratom sa dohodli, že v Y. otvorí účet, na ktorý vložili obaja po 200.000 Sk, pričom tieto peniaze mali slúžiť na rekonštrukciu nehnuteľnosti. Z rekonštrukcie však zišlo, preto mu nebohý brat za starostlivosť daroval tých 200.000 Sk a on mu urobil pohreb. Ešte uviedol, že nebohý brat býval v jeho dome 31 rokov, on sa o nebohého brata staral, avšak žalobkyňa ho nikdy ako otca nekontaktovala. Na pojednávaní 26.2.2015 potvrdil výber hotovosti z Y. 1.5.2009 v sume 13.442,43 eur. Na pojednávaní 12.10.2015 uviedol, že peniaze, ktoré vyberal z predmetného účtu boli spolovice jeho a spolovice nebohého brata, tento mu však svoju polovicu daroval na základe ústnej zmluvy asi mesiac pred smrťou (obdobne vypovedal aj syn žalovaného v 4. rade S. Č. na pojednávaní 26.11.2015) za opatrovanie a starostlivosť. Napokon poznamenal, že brata

pochovali, urobili mu pomník a žalobkyňa mu nebola ani na pohrebe a nevie, čo ešte chce, keď má v nehnuteľnostiach asi 80.000 eur.

25. Na pojednávaní 16.9.2014 bola vypočutá ako svedkyňa aj matka žalobkyne D. K., ktorá uviedla, že po smrti jej otca sa na jeho pohrebe stretla s nebohým M. Č.D., ktorý jej povedal, aby mu odpustila a že sa chce stretnúť s dcérou. Mal jej povedať, že má nejaké finančné prostriedky, pričom tieto sú sčasti na vkladnej knižke a sčasti na účte, s ktorými disponujú žalovaní v 3. a 4. rade. Uviedla tiež, že má vedomosť, že nebohý predal nejaké pozemky na Š. za sumu okolo 20.000 eur.

26. Vo veci na pojednávaní 26.2.2015 vypovedalo viacero svedkov. Svedok S. N., ktorý uviedol, že sa o nebohého starali žalovaní v 3. a 4. rade a taktiež poznamenal, že dom, v ktorom býval nebohý M. Č. vlastnil jeho brat P. Č. - žalovaný v 4. rade. Svedkyňa H. O. uviedla, že o nebohého sa starali a navštevovali v nemocnici žalovaní v 3. a 4. rade. Svedok Z. O. vypovedal obdobne ako jeho manželka. Svedkyňa Y. Č. vypovedala, že nevie o príbuzenských vzťahoch v rodine strán sporu. Svedkyňa Y. I. uviedla, že P. Č. sa podľa jej názoru stal vlastníkom domu nebohého preto, aby nemohla dediť žalobkyňa, o ktorej existencii vedeli všetci.

27. Písomným podaním zo dňa 22.2.2016 žalobkyňa zotrvala na svojej doterajšej právnej argumentácii s tým, že navrhla pripustiť zmenu a rozšírenie petitu v znení, že : súd určuje, že do dedičstva po poručiťovi M. Č., zomrelom dňa XX.XX.XXXX patria finančné prostriedky vo výške 48.055,13 eur. Žalovaná v 3. rade je povinná vydať žalobkyňi sumu vo výške 11.662 eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovaný v 4. rade je povinný vydať žalobkyňi sumu vo výške 14.100,31 eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovaní v 3. a 4. rade sú povinní spoločne a nerozdielne vydať žalobkyňi sumy vo výške 16.000 eur a 5.500 eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovaní sú povinní nahraďiť žalobkyňi trovy konania a trovy právneho zastúpenia. Na ostatnom pojednávaní konanom dňa 28.6.2016 súd na návrh právnej zástupkyne žalobkyne pripustil zmenu petitu v tom znení, že : súd určuje, že do dedičstva po poručiťovi M. Č., zomrelom dňa XX.XX.XXXX patria finančné prostriedky vo výške 47.262,31 eur s tým, že ďalšie časti navrhovaného petitu ostali nezmenené, ako je uvedené vyššie.

28. Na pojednávaní konanom 22.5.2018 právna zástupkyňa žalobkyne uviedla, že darovanie medzi žalovanými a poručiťom nebolo preukázané. Išlo len o tvrdené darovanie, pričom svedkovia potvrdili iba starostlivosť o nebohého, nie darovanie finančných prostriedkov, čo by mohol potvrdiť iba darca, avšak tento je už nebohý, teda úkon tzv. odmenného darovania považovala za nepreukázaný. Poukázala na zápisnicu notára Z. K., kde je uvedené, že poručiťel mal mať prostriedky vo výške 16.000 eur, resp. 5.500 eur v hotovosti, pričom žalovaní v 3. a 4. rade hovorili aj o vkladných knižkách. Poukázala aj na stanovisko NS ČR, sp. zn. TPJN 305/2010, kde je konštatované, že neuvedenie dediča je trestným činom. Poukázala aj na výpoveď svedkyne Y.É. I., ktorá vypovedala, že všetci žalovaní vedeli o nemanželskej dcére, t.j. žalobkyňi, o čom existuje aj právoplatný rozsudok. Žalovaní teda zatajili jediného oprávneného dediča a t.j. žalobkyňu. Vo vzťahu k tzv. odmennému darovaniu ešte uviedla, že nie sú žiadni svedkovia a teda toto preukázané nebolo. Dôvodila tiež, že žalovaní v 3. a 4. rade tesne pred smrťou poručiťela vybrali z účtov finančné prostriedky. Navrhla opätovne vypočúť žalovaných v 1. a 2. rade za účelom odstránenia rozporov, ktoré uviedli, či v notárskej zápisnici a pred právnou zástupkyňou žalobkyne. Bolo preukázané, teda, že otec žalobkyne, t.j. poručiťel mal finančné prostriedky, ktoré žalovaní v 1. až 4. rade zamlčali pred žalobkyňou ako jediným dedičom, teda pravou dedičkou. Disponenti účtov mohli kedykoľvek vybrať tieto finančné prostriedky, pričom tak učinili až vtedy, keď bol poručiťel v zlom zdravotnom stave. Poukázala na rozpory vo výpovediach žalovaného v 4. rade, ktorý uviedol, že poručiťel žil v jeho domácnosti, následne mali byť finančné prostriedky použité na rekonštrukciu domu k tejto však nikdy nedošlo. Dôvodila, že poručiťel M. Č. sám vložil na účet 400.000 SK. Uviedla, že žalovaní v 1. až 4. rade všetci vedeli o existencii žalobkyne - ich netere, čo potvrdila výpoveďou svedkyňa Y. I., ktorá je nevestou v ich rodine po dobu už cca 31 rokov. Žiadala, aby súd žalobou určil, že finančné prostriedky patria do dedičstva v zmysle žaloby a žalovaní v 3. až 4. rade, aby tieto finančné prostriedky vydali.

29. Na tomto pojednávaní právny zástupca žalovaných v 3. a 4. rade dôvodil, že nie je spor o tom, že poručiťel bol biologickým otcom žalobkyne. Poukázal na ekonomickosť, hospodárnosť a rýchlosť konania s tým, že dôvodil, že vypočúť žalované v 1. a 2. rade nie je potrebné, nakoľko tieto už vypočuté boli, pričom samé uviedli, že poručiťela nekontaktovali. Poukázala na to, že o nároku 16.000 eur a 5.500 eur bolo už právoplatne rozhodnuté. Iné dôkazy v danej veci nie sú a je irelevantné, kto sa ako zachoval. Na margo vzťahov v rodine len uviedol, že slušný človek nepotrebuje volať svedkov k tomu, aby

preukázal, že bol obdarovaný, zvlášť pri starostlivosti o svojho súrodenca. Pričom ešte právny zástupca žalovaných v 3. a 4. rade uviedol, že išlo o dennodennú starostlivosť, či už pretavenú do návštev u lekára, resp. inú každodennú starostlivosť. Uviedol, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania. Poukázal na závery rozhodnutia odvolacieho súdu. Reagoval, že žalobkyňa sa o svojho biologického otca nezaujímala a prišla až na hotové dedičstvo. Poukázal na závery rozsudku KS PO vo vzťahu k právnemu úkonu poručiteľa a stotožnil sa so závermi odvolacieho súdu. Nemal návrhy na doplnenie dokazovania.

30. Na základe vyššie uvedeného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

31. Podľa § 460 Občianskeho zákonníka dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa.

32. Podľa § 473 ods. 1 Občianskeho zákonníka v prvej skupine dedia poručiťelove deti a manžel, každý z nich rovnakým dielom.

33. Podľa § 482 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka ak je viac dedičov, vyporiadajú sa na súde medzi sebou o dedičstve dohodou. Ak dohoda neodporuje zákonu alebo dobrým mravom, súd ju schváli.

34. Podľa § 485 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak sa po prejednaní dedičstva zistí, že oprávneným dedičom je niekto iný, je povinný ten, kto dedičstvo nadobudol, vydať oprávnenému dedičovi majetok, ktorý z dedičstva má, podľa zásad o bezdôvodnom obohatení tak, aby nemal majetkový prospech na ujmu právneho dediča.

35. Z citovaného ustanovení OZ, ktoré upravujú dedenie vo všeobecnosti je zrejmé, že sa jedná o právny vzťah medzi poručiťelom a dedičom, resp. dedičmi. V danej veci je nesporné, že jedinou dedičkou po poručiťelovi M. Č. je žalobkyňa. Žalovaní jej vydali nehnuteľnosti, ktoré nadobudli na základe schválenej dohody dedičov z 22.1.2013. Sporným preto zostali finančné nároky žalobkyne vo vzťahu k žalovaným, konkrétne k žalovaným v 3. a 4. rade, pričom po rozhodnutí odvolacieho súdu je potrebné vyriešiť otázku, či do dedičstva po poručiťelovi patria finančné prostriedky vo výške 25 762, 31 eur prevzaté žalovanou v 3. rade vo výške 11 663 eur a žalovaným v 4. rade vo výške 14 100,31 eur.

36. Súd prvej inštancie preto s poukazom na čl. 2 ods. 1 CSP, podľa ktorého ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, akcentuje, že rozhodnutie okrem zákonnosti má spĺňať aj parameter spravodlivosti.

37. Súd prvej inštancie súc viazaný právnym názorom odvolacieho súdu konštatuje teda, že nebolo sporné, že k účtu poručiťeľa, nebohého M. Č., mali dispozičné právo žalovaní v 3. a 4. rade. Rovnako nebolo v konaní sporné, že žalovaní v 3. a 4. rade sa starali o poručiťeľa v období rozhodnom pred jeho smrťou, čo bolo potvrdené nielen ich výpoveďami, ale aj svedeckými výpoveďami (svedkovia N., O.Q., O.) a napokon nespochybené ani samotnou žalobkyňou. Je preto namieste prijať záver, že v prípade, že by poručiťel nechcel, aby žalovaní v 3. a 4. rade disponovali tam uloženými finančnými prostriedkami, dispozičné právo by im neudelil, čo vzápätí evokuje vzťah dôvery medzi poručiťelom a jeho súrodencami, t. j. žalovanými v 3. a 4. rade. Súd prvej inštancie sa preto stotožňuje s názorom odvolacieho súdu, že za takejto situácie pri poskytovaní starostlivosti poručiťelovi a existencii vyššie uvedeného dôverného vzťahu medzi súrodencami do úvahy prichádza aj tzv. odmenné darovanie, čo bolo tvrdené žalovanými v 3. a 4. rade a zároveň relevantne nespochybené žalobkyňou. Úvahy o tom, prečo žalovaní v 3. a 4. rade vybrali finančné prostriedky pred smrťou poručiťeľa sú v rovine hypotéz, nakoľko dispozičné právo týchto osôb k účtu poručiťeľa bolo bezo sporu dané.

38. Súd prvej inštancie opätovne zdôrazňuje tú skutočnosť, že boli to žalovaní, ktorí pri schvaľovaní dohody o vyporiadaní dedičstva pred notárom zamlčali existenciu žalobkyne ako jedinej dedičky po poručiťelovi, čo je v príkrom rozpore s dobrými mravmi. Neobstojí preto poznámka právneho zástupcu žalovaných v 3. a 4. rade, že žaloba je nemorálna. Žalovaní vedeli, že nie sú oprávnenými dedičmi, napriek tomu nikto z nich túto okolnosť pred notárom neprižnal.

39. Súd prvej inštancie teda zotrváva na konštatovaní o nemorálnosti konania žalovaných prameniacej zo skutočnosti, že žalovaní zamlčali existenciu žalobkyne ako jedinej oprávnenej dedičky po poručiťelovi, avšak dôkazné prelomenie tvrdeného odmenného darovania vo vzťahu k finančným prostriedkom vo

výške 25 762, 31 eur (prevzaté žalovanou v 3. rade vo výške 11 663 eur a žalovaným v 4. rade vo výške 14 100,31 eur), na účte poručiťa v prospech žalovaných predložené žalujúcou stranou nebolo. Súd preto žalobu vo vzťahu k určeniu, že do dedičstva po poručiťovi patria finančné prostriedky vo výške 25 762, 31 eur prevzaté žalovanou v 3. rade vo výške 11 663 eur a žalovaným v 4. rade vo výške 14 100,31 eur, zamietol

40. Zamietnutý bol aj návrh na doplnenie dokazovania výsluchom žalovaných v 1. a 2. rade, pričom žalobkyni bolo umožnené v priebehu prvoinštančného konania konfrontovať žalované v 1. a 2. rade a klásť im v rámci výsluchu otázky za účelom odstránenia rozporov v ich vyjadreniach, čo aj žalobkyňa učinila. Preto kvôli hospodárnosti konania a vzhľadom na to, že tieto osoby boli už vypočuté, súd prvej inštancie dokazovanie v tomto smere zamietol, pričom k týmto osobám vykonané dokazovanie za dostačujúce považoval napokon aj odvolací súd konštatovaním vo svojom rozsudku č. k. 6 Co 215/2016-280 zo dňa 31.10.2017 (bod 16).

41. Na tomto mieste súd považuje za nevyhnutné dať do pozornosti obidvoch sporových strán, že pri posudzovaní súdnej veci dospel k záveru, že problém medzi sporovými stranami je inde (vzťah medzi tetami a strýkom na jednej strane a neterou na strane druhej) a predmetná kauza je len jedným z jeho prejavov. Je na stranách sporu, aby si uvedomili, že ich skutočný problém vzájomného spoluzitia vyplýva zo vzájomnej animozity najmä vo vzťahu k majetkovým otázkam, pričom uvedené nedokáže vyriešiť žiadny štátny orgán svojim autoritatívnym výrokom. Žiadne rozhodnutie orgánu verejnej moci stranám sporu nedokáže zabezpečiť pokojné a harmonické spolunažívanie príbuzných. Nastolenie optimálnej klímy, resp. aspoň znesiteľnosti spoluzitia vo vzťahoch je výlučnou záležitosťou samotných strán sporu. Súd ako štátny orgán môže len apelovať na to, aby sa strany sporu zamysleli nad tým, či im stojí za to venovať svoj čas vytváraniu a živeniu konfliktov. Ani v tomto spore nie je nikto víťazom, ale obidve strany sú tými, ktorí stratili mnoho času, či už nezmyselnými útokmi alebo snahou brániť sa proti nim. Žiaden výsledok deklarujúci „kto má pravdu“ problém vzájomného spoluzitia nevyrieši.

42. Vo všeobecnosti platí, že v medziľudských vzťahoch akéhokoľvek charakteru od druhého môže každý spravodlivo žiadať len to, čo je schopný a hlavne ochotný poskytnúť sám. Ak niekto požaduje pokoj tak musí i sám prispieť k jeho vytvoreniu. Inak sa nevyhneme bludnému kruhu negatívnych reakcií, či odplát (princíp tálionu), ktoré nikdy nič nevyriešia, ale len gradujú nežiaduci stav, ktorý bol vytvorený. Je na každom, aký modus spoluzitia zvolí, resp. nastaví. V tomto ohľade existujú v zásade minimálne dve možnosti - buď nájsť spôsob ako s druhými vychádzať a eliminovať riziko vzniku konfliktných situácií alebo zmeniť prostredie pôsobenia. Ďalšou zákonitosťou života v spoločnosti je, že každý zodpovedá len za seba - za svoje reakcie, nie za reakcie druhých. V neposlednom rade treba mať tiež na pamäti, že nikto nedokáže ovplyvniť všetko to, čo sa mu deje, môže však ovplyvniť a ovplyvňuje to, akým spôsobom na to reaguje.

43. V nadväznosti na uvedené súd apeluje na obidve strany, aby zvažiac vlastné hodnoty a priority, zvlášť v situácii, že nejde o „cudzie“ strany sporu, ale o blízky príbuzný, riešili všetky problémové situácie zmierlivo a snažili sa o to nájsť kompromisy, ktoré im zabezpečia pokojné vzťahy minimálne na úrovni slušného správania sa a tolerovania toho druhého.

44. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

46. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

47. Podľa § 256 ods. 2 CSP ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane.

48. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

49. Vo vzťahu k výrokoch o náhrade trov konania súd rozhodoval podľa § 255 ods. 2 CSP s tým, že ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobkyňa bola úspešná vo vzťahu k vydaniu predmetu dedičstva (pozemkom) a neúspešná vo vzťahu k určení, že finančné prostriedky patria do dedičstva a o ich vydanie. Na druhej strane boli žalovaní úspešní čo do vydania finančných prostriedkov a naopak neúspešní k vydaniu predmetu dedičstva (pozemkom), preto súd rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.